

Jezus i prorocтва

Autor tekstu: **Mariusz Agnosiewicz**

„Największym z dowodów Chrystusa są prorocтва”
Blaise Pascal

*„Chrześcijanie powołują się na proroków, którzy
przepowiedzieli wszystko, co się tyczy Jezusa.
Prorocy twierdzą, że ten, który ma przyjść, jest
wielkim władcą, panem całej ziemi, wszystkich narodów
i wojsk. Nie zapowiedzieli jednak takiego nędnika.”*
Celsus (*Contra Celsum* 2,28-29)

Po powyższym ukazaniu ahistoryczności sylwetki Jezusa z Nazaretu przejdźmy do kolejnego etapu potwierdzającego tę tezę: życie Jezusa to mozolna rekonstrukcja niektórych zdań Proroków Starego Testamentu, które mniemano odnosić do Mesjasza. Prorocstwom podporządkowane są wydarzenia z życia Jezusa opisywane w Ewangeliach. Większość z nich dzieje się jedynie po to, aby zrealizować coś co jakiś prorok powiedział o Mesjaszu, bądź mniemano, że powiedział to o nim (*"Stało się to bowiem, aby się wypełniło Pismo"* - komentowane są bardzo często wydarzenia ewangeliczne). Po odjęciu cytatów ze ST nie pozostaje prawie nic konkretnego z sylwetki Jezusa.

Tak więc brzemienista Maryja musiała odbyć daleką i irracjonalną pielgrzymkę do Betlejem, gdyż Micheasz powiedział, że Mesjasz będzie z Betlejem (5, 2).

Herod prześladowuje malutkiego Jezuska, aby mógł on wraz z rodziną wyemigrować do Egiptu, gdyż inny prorok stwierdził: *"Wywołałem mego syna z Egiptu"* (Ozeasz). Dzięki Mateuszowi, który zawsze dba o stosowne odniesienie dla swych legend do ST, wiemy skąd pochodzi opowiadanie o pomordowaniu dzieciąt przez Heroda. Od Jeremiasza mamy lament matek nad utraconymi dziećmi, deportowanymi przez Nabuchodonozora do Babilonu: *„To mówi Pan: Słuchaj! W Rama daje się słyszeć lament i gorzki płacz. Rachel oplakuje swoich synów, nie daje się pocieszyć, bo już ich nie ma.”* (Jr 31:15). Mateusz jawnie nawiązuje do historii o deportacji z roku 586 p.n.e., pisze bowiem w rozdziale drugim: *„Krzyk usłyszano w Rama, płacz i jęk wielki. Rachel oplakuje swe dzieci i nie chce utulić się w żalu, bo ich już nie ma.”* (Mt 2:18). Jest to ponadto nawiązanie do historii Mojżesza, który po swych urodzinach miał stanowić podobne zagrożenie dla panującego władcy Egiptu. „Zrobił” więc Herod to co faraon na wieść o narodzinach Mojżesza: pomordował wszystkie dzieci płci męskiej. Ocalał Jezus, tak jak dawniej Mojżesz. Oczywiście w historyjce tej nie chodziło o Heroda i jego władzę, lecz o danie powodu dla peregrynacji Jezusa do ziemi egipskiej — aby się wypełniło pismo. Jak zasadnie snuje Celsus (II w.): *„Jeżeli Herod postąpił tak ze strachu, żebyś nie pozbawił go władzy, gdy dorośniesz, to dlaczego nie jesteś królem, skoro już dorosłeś, lecz będąc Synem Bożym stałeś się podłym żebrakiem, drżysz ze strachu i tułasz się po świecie?”* (*Contra Celsum* 1,61) . Tylko Mateusz znany jest ze swego szczególnego upodobania do „wypełniania” swoimi opowiastkami zapowiedzi proroków, toteż tylko on zna ucieczkę Jezusa do Egiptu. Łukasz pisze z kolei, że Jezus w tym czasie był w Nazarecie. Mateusz sam naprowadza nas na korzenie swojej legendy, pisze bowiem: *„On wstał, wziął w nocy Dziecię i Jego Matkę i udał się do Egiptu; tam pozostał aż do śmierci Heroda. Tak miało się spełnić słowo, które Pan powiedział przez Proroka: Z Egiptu wezwałem Syna mego.”* (Mt 2:14-15). I znów Celsus ma zastrzeżenia: *„Po cóż trzeba się było wywozić do Egiptu, gdyż był jeszcze małym dzieckiem? Czy po to, żebyś nie został zabity? Nie wypadło przecież, żeby Bóg lękał się śmierci! Przybył z nieba anioł, który kazał tobie i twoim bliskim uciekać, abyście schwytani nie zginęli; czyż Wielki Bóg, który w twojej sprawie posłał już na ziemię dwóch aniołów, na miejscu nie mógł bronić ciebie, własnego syna?”* (*Contra Celsum* 1,66)

Jezus jest biczowany, opluwany i znieważany, cierpi i jest udręczony dla odkupienia grzechów ludzkich, gdyż tak traktowano Sługę Pańskiego u proroka Izajasza (50, 6-7; 53, 5). Jezus zginął na krzyżu bo prześladowany Sługa Pana mówi: *„Przebili mię na rękach i nogach”* (Ps 22(21), 17). Prześladowcy drwią z Jezusa na krzyżu tak jak prześladowcy Sprawiedliwego w Psalmie 22: *„Zaufał Panu, niechże go wyzwoli (...) jeśli go miłuje”*. Sprawiedliwy pozostaje jednak sam, Bóg nie przynosi wybawienia, krzyczy do niego Sprawiedliwy: *„Boże mój, Boże mój, czemuś mnie opuścił?”*, więc i Jezus musiał tak zakrzyknąć. Te słowa wyrzutu Jezusa

wobec Boga wydały się jednak niestosowne trzeciemu Ewangelście, który odnalazł w ST kilka psalmów dalej lepszy okrzyk dla Jezusa: „*W ręce Twoje powierzam ducha mego*” - mówi Psalm 31, 6 oraz Jezus na krzyżu u Łukasza (23, 45). Wydaje się, że słusznie zastąpił je, gdyż Marek i Mateusz zapędzili się w tej kwestii z prorocत्वami. „*Eli, eli, lema sachathani*” nie pasowało do wcześniejszej postawy Jezusa. Podzielono w końcu szaty Jezusa i rzucono los o jego płaszcz, bo tak postąpiono z szatami Mesjasza w Psalmie 22(21), 19.

Szczególnym kreatorem „wypełnianych” prorocत्व jest Mateusz. U niego cały czas coś „*spełnia się*”. Przytoczmy choć jeden przykład jego szczególnego zamiłowania do starotestamentowych prorocत्व. We fragmencie mówiącym o zdradzie Judasza Marek pisze jedynie o zdradzie dla pieniędzy (14, 10-11), natomiast pilny Mateusz odnalazł w ST u Zachariasza (choć w Ewangeliach z całą powagą pisze, że pochodzi to z Jeremiasza) taki oto fragment: „*Bom rzekł do nich: Jeżeli to jest dobre w oczach waszych, dajcie zapłatę moją, a jeżeli nie, zaniechajcież; tedy odważyli zapłatę moją trzydzieści srebrników.*” (11, 12) i już Mateusz wiedział, że Judasz uczynił to dla 30 srebrników, nie baczył przy tym na tam prozaiczne pytania, jak: czy za Jezusa na tamtym terenie posługiwano się jeszcze srebrnikami czy już nie?

Niektórzy religioznawcy przypuszczają, że Jezus nie był nawet uzdrowicielem, lecz że wysnuto to z prorocтва Izajasza. Zdaje się to potwierdzać fakt, że najstarsze teksty chrześcijańskie (listy apostołskie) nie wspominają ani słowem, że Jezus być cudotwórcą-uzdrowicielem. Paweł nie mówi o tym, choć był przecież w Jerozolimie i miał kontakt z apostołami. O cudach Jezusa piszą dopiero teksty późniejsze o 20-30 lat. Być może Jezus stał się uzdrowicielem dzięki temu fragmentowi Izajasza (który jak wiemy był kopalnią prorocत्व dla ewangelistów): „*Mówcie do zatrwożonych w sercu: Zmocnijcie się, nie bójcie się; oto Bóg wasz z pomstą przyjdzie; z nagrodą Bóg sam przyjdzie, i zbawi was. Tedy się **otworzą oczy ślepych, a uszy głuchych tworzone będą. Tedy poskoczą chromy jako jeleń, a niemych język śpiewać będzie***” (35, 4-6). Być może Ewangelści posłuchali jego rady i „*mówili do zatrwożonych w sercu*”... Zdaje się potwierdzać to również fakt, że w wielu cudach Jezusa znajdujemy inspirację w podobnych cudach ST (np. rozmnożenie chleba, wskrzeszenie dzieci, przywracanie wzroku, przemiana wody w wino, etc. — zob. [Cuda Jezusa](#))

W tej mozolnej budowie (na fundamentach prorocत्व) życia Jezusa czasami zdarzały wpadki, w których to autorzy Ewangelii obnażają swoje niezrozumienie prorocत्व, bądź ich nieznamość. Tak jest w przypadku ustępu z proroka Izajasza: „*Naród kroczący w ciemnościach ujrzał światłość wielką*” (9, 1). Odniesiono to jako zwiastowanie królestwa Jezusowego (ta światłość rozświetliła dawne upokorzenie krainy Zabulona i Neftalego, tak więc Jezus, uciekając przed szykanami, jakie spotkały Jana, udaje się do Karafarnaum - „*na pograniczu krainy Zebulona i Neftalego*” (Mt 4, 13), tym samym rozświetla swą jasnością pomroki owych krain). Jednak Izajasz pisząc o tym miał na myśli Ezechiasza, którego postrzegał jako Mesjasza (tępił on gorliwie bałwochwalcze kultury), a nie kogoś kto dopiero za kilka wieków ma się pojawić.

Tworząc postać Jezusa w oparciu o „spełniane prorocत्व” zdarzały się takie wpadki jak w przypadku zmuszenia Jezusa przez ewangelistów do emigracji do Egiptu aby spełniło się „prorocत्व” Ozeasza: „*Wywołałem mego syna z Egiptu*”. Rzecz jednak w tym, że nie było to żadne prorocत्व, lecz opis Ozeasza pewnego faktu historycznego, mianowicie wyjścia Żydów z Egiptu. Tak się jednak złożyło, że żydowski pisarz użył wyrazu „syna” zamiast pisać „Mojżesz”, no i ten fragmencik zdania, którego reszta jest przezornie pominięta, wydał się idealny ewangelście do skonstruowania zeń prorocत्व. Całe zdanie u Ozeasza jest takie: „*A gdy Izrael był dziećciem, umiłowalem go, a z Egiptu wezwałem syna mego*”

Inna wpadka dotyczy dziewictwa Maryi. Otóż matka Mesjasza została dziewicą na podstawie słów proroka Izajasza. Jednak tenże prorok napisał, że młoda kobieta, bądź niewiasta ma porodzić proroka lub króla żydowskiego. Ewangelści korzystali jednak z tłumaczenia greckiego tych słów w Septuagincie, której autorzy pomylili się i niewiastę przełożyli jako dziewicę.

Podobnie między bajki możemy włożyć zapowiedzenie przez Jezusa własnej śmierci. Było to zmyślenie ewangelistów mające zakamufłować porażkę działalności Jezusa. Pisze Marek, że Jezus w czasie swego nauczania miał powiedzieć do słuchających: „*Jeśli kto chce za mną iść, niech samego siebie zaprzy a weźmie krzyż swój i niech mię naszladuje*” (8, 34). Taka mowa mogła być rozumiana dla chrześcijan współczesnych Markowi, jednak nic z tego nie mogliby zrozumieć słuchający Jezusa. Przecież oni jeszcze nie znali symboliki „niesienia krzyża”, Jezus na nim jeszcze nie skonał! Zauważył to już Celsus w drugiej połowie II w., który napisał: „*sami*

wymyślili, że Jezus przewidział i przepowiedział wszystko, co mu się miało przydarzyć (...) Uczniowie Jezusa nie mogli zataić kompromitujących faktów z jego życia, ponieważ były one dobrze wszystkim znane; dlatego też postanowili głosić, że Jezus z góry wszystko przewidział (...) Uczniowie napisali to wszystko o Jezusie, aby usunąć wszelkie podejrzenia świadczące przeciwko niemu. To tak, jakby ktoś mówiąc o kimś sprawiedliwym, świętym i nieśmiertelnym opowiadał o jego zbrodniach, występkach i śmierci, mimochodem dodając, że wszystko to zostało przez niego przepowiedziane." (Contra Celsum 2, 13-16)

Kolejna wpadka dotyczy Nazaretu, z którego Jezus miał pochodzić, gdyż pewien prorok stwierdził, jak utrzymywał Mateusz, że Mesjasz będzie Nazarejczykiem („Tak miały się spełnić słowa proroka: Nazwany będzie Nazarejczykiem”). Rzecz w tym, że nigdy nie było takiego proroctwa, Mateusz nie był biegły Pismach. Dziś utrzymuje się, że mogło chodzić o osobę poświęconą bogu — *nazir*, tym niemniej na pewno nie mogło oznaczać Nazaretańczyka — mieszkańca miasta Nazaret.

Jehowici wymieniają w sumie 26 elementów jego życia, które stanowią „wypełnienie” proroctw:

<i>Mesjasz w proroctwach biblijnych</i>		
Proroctwo	Wydarzenie	Spełnienie
1 Mojż. 49:10 Ps. 132:11; Izaj. 9:6 Mich. 5:1	Urodzony w pokoleniu Judy Z rodu Dawida, syna Jessego Miejsce przyjsia na świat: Betlejem	Mat. 1:2-16; Luk. 3:23-33 Mat. 1:1, 6-16; 9:27; Dzieje 13:22, 23 Luk. 2:4-11; Jana 7:42
Izaj. 7:14 Oz. 11:1	Urodzony z dziewicy Wezwany z Egiptu	Mat. 1:18-23; Luk. 1:30-35 Mat. 2:15
Izaj. 61:1, 2	Obarczony misją	Luk. 4:18-21
Izaj. 53:4 Ps. 69:10	Wziął na siebie nasze choroby Gorliwy o dom Jehowy	Mat. 8:16, 17 Mat. 21:12, 13; Jana 2:13-17
Izaj. 53:1 Zach. 9:9; Ps. 118:26	Nie uwierzono mu Pozdrowiony jako król i jako przychodzący w imieniu Jehowy	Jana 12:37, 38; Rzym. 10:11, 16 Mat. 21:1-9; Marka 11:7-11
Izaj. 28:16; Ps. 118:22, 23 Ps. 41:10; 109:8	Odrzucony, stał się kamieniem węgielnym Zdradzony przez apostoła	Mat. 21:42, 45, 46; Dzieje 3:14; 4:11; 1 Piotra 2:7 Mat. 26:47-50; Jana 13:18, 26-30
Zach. 11:12	Wydany za 30 srebrników	Mat. 26:15; 27:3-10; Marka 14:10, 11
Izaj. 53:8 Izaj. 53:7	Sądzony i skazany Milczał przed oskarżycielami	Mat. 26:57-68; 27:1, 2, 11-26 Mat. 27:12-14; Marka 14:61; 15:4, 5
Ps. 69:5 Izaj. 50:6; Mich. 4:14	Znienawidzony bez powodu Bity, opluwany	Luk. 23:13-25; Jana 15:24, 25 Mat. 26:67; 27:26, 30; Jana 19:3
Ps. 22:19 Izaj. 53:12	Rzucano losy o jego szaty Zaliczony do grzeszników	Mat. 27:35; Jana 19:23, 24 Mat. 26:55, 56; 27:38; Luk. 22:37
Ps. 69:22	Dano mu ocet i żółć	Mat. 27:34, 48; Marka 15:23, 36
Ps. 22:2 Ps. 34:21; 2 Mojż. 12:46	Opuszczony przez Boga Nie złamano mu żadnej kości	Mat. 27:46; Marka 15:34 Jana 19:33, 36
Izaj. 53:5, BT; Zach. 12:10	Przebity	Mat. 27:49; Jana 19:34, 37; Obj. 1:7
Izaj. 53:5, 8, 11, 12	Umiera śmiercią ofiarną, aby zmazać grzechy	Mat. 20:28; Jana 1:29; Rzym. 3:24; 4:25
Izaj. 53:9, BT Jon. 2:1, 10	Pochowany w grobie bogacza Przebywa niczale trzy dni w grobie, następnie wskrzeszony	Mat. 27:57-60; Jana 19:38-42 Mat. 12:39, 40; 16:21; 17:23; 27:64

Ciekawostka:

Stary Testament wymieniany jest w Nowym aż **321 razy**, w tym występują 103 cytaty dosłowne, 100 wersetów nie podanych dosłownie oraz 118 odniesień do różnych epizodów ST. Biorąc pod uwagę rozmiary NT jest to zależność uderzająca (podług angielskiej encyklopedii Racjonalista.pl

biblijnej *The Oxford Cyclopic Concordance*)

Mariusz Agnosiewicz

Założyciel, redaktor naczelny i publicysta Racjonalisty, założyciel i prezes Polskiego Stowarzyszenia Racjonalistów. Kontakt online ([GG](#), [Skype](#))

[Strona www autora](#)

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 13-06-2002 Ostatnia zmiana: 16-08-2006)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,471) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,471>)

Contents Copyright © 2000-2008 by Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.
Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę podkatalogów, skrypty JavaScript oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl